

Ana Duša

NAVODILA

Mestno gledališče ljubljansko, Čopova 14, 1000 Ljubljana, Slovenija
Hišna centrala **+386 (0)1 4258 222**
Tajništvo **+386 (0)1 4257 148**
Blagajna **+386 (0)1 2510 852**, odprto vsak delavnik od 12. do 18. ure
in uro pred predstavo, e-naslov **blagajna@mgl.si**
E-naslov **info@mgl.si**
Spletno mesto **www.mgl.si**

Barbara Hieng Samobor direktorica in umetniška vodja
Petra Bizjak direktoričina pomočnica – poslovna vodja
Janez Koleša direktoričin pomočnik za tehnične zadeve

Alenka Klabus Vesel dramaturginja in arhivarka
Eva Mahkovic dramaturginja in vodja mednarodnega oddelka
Petra Pogorevc dramaturginja in urednica Knjižnice MGL
Ira Ratej dramaturginja in vodja izobraževalnega programa
Maja Cerar, Martin Vrtačnik lektorja

Simona Belle vodja službe za odnose z javnostmi in trženja
tel. +386 (0)1 4258 222

Helena Štrukelj koordinatorica in planerka programa
tel. +386 (0)1 4440 309

Katarina Koprivnikar vodja projektov
tel. +386 (0)1 4258 222

Petra Setničar koordinatorica obiska
tel. +386 (0)1 4258 222

Urša Petelinček in **Rok Špacapan** blagajničarja in informatorja
tel. +386 (0)1 2510 852

Javni zavod Mestno gledališče ljubljansko, ustanoviteljica Mestna občina Ljubljana
Program gledališča financirata Ministrstvo za kulturo (iz proračuna Republike Slovenije) in MOL.

Svet Mestnega gledališča ljubljanskega

mag. Mojca Jan Zoran (predsednica), **Ira Ratej** (namestnica predsednice), **Alen Jelen, Špela Knol, Ksenija Sever**

Strokovni svet Mestnega gledališča ljubljanskega

prof. Tomaž Gubenšek, Darja Hlavka Godina, Tone Peršak, Eva Mahkovic, Matej Puc

Ustanoviteljica

Mestna občina
Ljubljana

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Gledališki list Mestnega gledališča ljubljanskega

Letnik LXXIV, sezona 2023/2024, številka 7

Izdaja Mestno gledališče ljubljansko © 2023 Mestno gledališče ljubljansko

Za izdajatelja **Barbara Hieng Samobor** Urednice **Alenka Klabus Vesel, Eva Mahkovic, Petra Pogorevc, Ira Ratej**
To številko je uredila **Ira Ratej** Lektorica **Maja Cerar** Fotograf **Peter Giodani** Oblikovalka **Mojca Višner**

Tisk **MatFormat**, naklada **200 izvodov. Ljubljana, Slovenija, december 2023**

Po 13. točki prvega odstavka 42. člena ZDDV-1 davek ni obračunan.

Ana Duša

NAVODILA

Tri zgodbe o samosti, 2023

Krstna uprizoritev

Premiera 7. decembra 2023 v Studiu MGL

Režiserka **ANA DUŠA**
Kostumografka **NINA ČEHOVIN**
Lektorica **MAJA CERAR**
Oblikovalec svetlobe **ALJOŠA VIZLAR**
Oblikovalec zvoka **TOMAŽ BOŽIČ**

Dramaturški sodelavec pri razvoju projekta **Matjaž Jamnik**

Scenska sodelavka pri razvoju projekta **Gaja Naja Rojec**

Igra

JULITA KROPEC k. g.

Vodja predstave in šepetalka **Lejla Žorž**

Tehnični vodja **Janez Koleša**

Vodja scenske izvedbe **Matej Sinjur**

Vodji tehnične ekipe **Boris Britovšek** in **Dimitrij Petek**

Tonska tehnika **Matija Zajc** in **Tomaž Božič**

Osvetljevalca **Aljoša Vizlar** in **Janez Vencelj**

Frizerki in maskerki **Anja Blagonja**, **Sara Dolinar** in **Katrina Morel Kobetič**

Garderoberka **Sara Kozan**

Rekviziterka **Ana Johana Scholten**

Boštjan Narat

NAVODILA ZA SAMOST

Navodila so jasna.

Nared faks. Znanja ti ne more noben vzet.

Čimprej se nauč poskrbet sama zase.

Mej otroke, ampak šele takrat, ko boš lahko skrbela zanje.

Ne se preveč ukvarjat s tem, a si srečna, ti samo glej, da boš poštena.

Če hočeš v življenju kam priti, glej na ven, ne na not. Kje boš našla pot, če gledaš samo vase?

Tako pravi nonica. To je teh pet alinej. Pet je lepo število. Pet je obvladljivo število. Navodila so jasna in možno jih je uresničiti. Ampak ...

Ona je stara 32 let, je sama, samska in samozaposlena, izobražena, brez otrok in s terapevtom – to so osnovni parametri njenega obstoja. Kje pa je dokaz? Dokaz potrebuješ, če si sam, če si sama, še toliko bolj, magari podpis na pildku za priporočeno pošto, pogovor s prodajalko v trgovini ali pa kazen za napačno parkiranje. Pa saj dokaz potrebuje vsak, a tisti, ki ga doma nekdo čaka, tega ne ve. Če nekaj imaš, ne veš, da to potrebuješ. Če nisi sam, je dokaz vedno tu: sedi na kavču, se ravno vrača iz službe ali pa serje v plenice. Ta, ki serje v plenice, je baje najboljši od vseh, ker bo tu tudi takrat, ko tebe več ne bo. Dokazuje, da si, nekoč v prihodnosti pa bo dokazoval, da si bil. Dvojni dokaz. Res hud dokaz, ni kaj.

Ona je stara 32 let, nihče se ne vrača iz službe in nikogar nima, ki bi sral v plenice. Ima pa terapevta, torej govori z njim. »Teško je nosit samega sebe,« mu pove. On kima, ker je to njegov poklic in ker razume, ampak v resnici ne razume ničesar, ko sliši »nositi«, pomisli na težo, ne pa na ... Ja, teško je nositi, a če si ženska, ne gre za težo. Teško je nositi samo sebe, se nositi, bit noseča s sabo, ker to je nosečnost, ki ne mine, nosečnost brez rezultata. Nosečnost, ki ne ustvari dokaza tvojega obstoja, tistega dokaza, ki te preživi. Dokaza, ki se imenuje otrok, najboljšega vseh dokazov, baje. Ogromno neke nosečnosti za nič učinka. On pa kima.

Morda tega dokaza ne potrebuješ, če si moški. Oziroma – če si moški, je drugače. Če si moški, si druga zgodba, če si moški, imaš ime, že to je drugače. Ime ti je Peter in pluješ po morjih. In ko enkrat pristaneš v mestu, kjer si enkrat že bil, pokasiraš obvezno dozo trepljanja, objemov in poljubov na lice, sicer pomešanih s konkretno dozo strahu – ti, ki te poljublajo, imajo vonj po mafiji – a ko naslednji dan pred Bogom priznaš, da si oče otroka v maternici ženske, ki

si jo prej srečal samo enkrat, se lahko spet vkrcaš na ladjo in spizdiš, svoje si opraviš. V samoto lahko zbežiš, ko pa je samota pribežališče, jo je precej lažje živeti, kot če je tvoja danost in usoda, tudi če si kurjač in zadnja rupa na sviralu. Ampak tvoj položaj v hierarhiji je v resnici nepomemben, otrok, ki bo dokaz tvojega obstoja, je na poti, tebi pa zanj ni treba skrbeti. Dvojna zmaga.

Ona je stara 32 let, ne pluje po morjih in nima imena, ima pa terapevta. »Ne bojim se tega, da bom siva pa zgubana, bojim se, da bom revna,« mu pravi. Ja, vsak ima denar za umreti, z boleznijo in starostjo pa je drugače. Erica v svoji *Devici, kraljici, vdovi, prasic*¹ – to ni ne prva ne druga, pač pa neka povsem šesta zgodba – opisuje svojo reakcijo, ko izve za Aleševo smrt. »Obubožana bom!« kriči. »Obubožana bom!« In nihče ne kima, razen terapevtov, ki pa jih ni tam.

Nihče ne kima, ne razumemo je, seveda, saj tega, kar je doživela, sami nismo, a pri roki je »boljša« razlago – Erica je pač Američanka. Ona prihaja iz države, kjer kruh, tablete in puške prodajajo v isti štacuni, povsem neuporaben nasvet »farmacevta« pa stane 240 dolarjev. Ona prihaja iz države, v kateri si lahko bolezen in starost privoščijo samo bogati. Ampak ne, ta razlaga ni boljša, ta razlaga je hinavska in rahlo butasta. Ker ne gre za Združene države. Samota je vedno in povsod tudi ekonomska kategorija.

Geografija samosti je v resnici nepomembna – Amerika, Evropa, Rusija ... Ljudje živijo samost od nekaj in širom tega sveta, včasih jo živijo vsem dokazom svojega obstoja navkljub. Tudi če imajo nekoga, ki se vrača domov, in otroka, ki je baje najboljši vseh dokazov – to je tretja zgodba, dogaja se v snegu in mrazu, v praznini in čakanju, ki je brez konca, v deželi pušk ter divjih živali in ljudi. Ko praznina, čakanje in mraz trajajo predolgo, postane tudi najboljši vseh dokazov teža in neznosnost teže te požene v sneg. Sneg je mrzel in toplota konjskega telesa ima svoj rok trajanja, sploh če je konj mrtev.

Ko je samota pribežališče, jo je lažje živeti, kot če je tvoja danost in usoda – to je spet druga zgodba. A vsak beg najde svoj konec in tudi vsaka zmaga ima rok trajanja. Če živiš sam, umreš sam, in če umreš sam, imaš mir, nihče te ne najde. Dokler ne začneš smrdeti. Smrdiš pa konkretno, celo življenje si plul po vseh morjih tega sveta, da bi na koncu utonil v alkoholu.

Ampak ona je živa, stara je 32 let, ima navodila svoje nonice in račun za napačno parkiranje. Navodila so jasna, računi so poravnani in pravila igre so do kraja razumljiva. A kaj to pomaga, če igre ne igra nihče drug? Igra zahteva soigralke in soigralce, če teh ni, ni igre. In če ni igre, pravila nimajo smisla. In navodila ... Kurc pa navodila, lahko je nonici, ko pa je že davno mrtva.

---

¹ Erica Johnson Debeljak: *Devica, kraljica, vdova, prasica*. Mladinska knjiga, 2021

SEZONA **2023/2024**

www.mgl.si
info@mgl.si
01 4258 222